

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

В.о. Генерального прокурора України
О.І. Махніцькому

12.05.2014 № 25-25/185

На № _____

Г _____ Г

Шановний Олегу Ігоровичу!

Міністерство юстиції як центральний орган виконавчої влади, відповідальний за формування та реалізацію державної політики у сфері безоплатної правової допомоги, занепокоєне практикою, що застосовується органами прокуратури при проведенні перевірок з питань дотримання органами місцевого самоврядування законодавства про безоплатну правову допомогу.

Приводом для такого занепокоєння стало адресоване Скадовському міському голові листом від 22 березня 2014 року № 83-806вих14 подання прокуратури Скадовського району Херсонської області про усунення порушень вимог бюджетного законодавства України та Закону України «Про безплатну правову допомогу» (далі – Закон).

У зазначеному поданні ставиться під сумнів доцільність функціонування утвореної Скадовською міською радою комунальної установи «Центр з надання безоплатної первинної правової допомоги» (далі – Центр). Прокуратура вважає, що робота зазначеної комунальної установи дублює та підміняє роботу службових осіб міської ради, апарату суду, територіального органу Пенсійного фонду та інших органів державної влади, що, на думку прокуратури, свідчить про безпідставне та необґрунтоване витрачання бюджетних коштів на фінансування комунальної установи. Також у поданні ставиться під сумнів дотримання Скадовською міською радою визначеної Законом процедури для прийняття рішення щодо утворення спеціалізованої установи.

Разом з тим згідно зі статтею 8 Закону право на безоплатну первинну правову допомогу мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України. Інститут безоплатної правової допомоги – об'єктивно необхідний інструмент забезпечення конституційно визначеного права кожного на правову допомогу в умовах загального низького рівня правової освіти, невисокого рівня доходів основної частини населення і відсутності якісного і орієнтованого на потреби клієнтів сервісу з боку державних і комунальних органів та установ.

Слід взяти до уваги, що спеціалізовані установи включені Законом до переліку суб'єктів надання безоплатної первинної правової допомоги, тобто також уповноважені Законом на надання консультацій і роз'яснень з правових

питань попри те, що така ж функція є в органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування.

Єдиною визначеною Законом передумовою для створення спеціалізованої установи є відповідна потреба територіальної громади. Створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги відповідно до пункту 39¹ частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» віднесено до виключної компетенції місцевих рад. При цьому застосування наведених у поданні прокуратури Скадовського району способів з'ясування потреби територіальної громади в отриманні правових послуг безоплатної первинної правової допомоги є доцільним, проте безпосередньо Законом і затвердженим наказом Міністерства юстиції від 28 березня 2012 року № 483/5 Типовим положенням про установу з надання безоплатної первинної правової допомоги не передбачено. Крім того, немає жодних підстав вважати, що залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги є більш фінансово вигідним, ніж створення спеціалізованої установи.

Просимо врахувати викладену позицію при проведенні органами прокуратури перевірок з питань дотримання органами місцевого самоврядування законодавства про безоплатну правову допомогу.

З повагою

Міністр

Павло ПЕТРЕНКО